

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
Кафедра менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної,
методичної та виховної роботи
_____ О.А. Лагоднюк
“ _____ ” _____ 2018 року

06-08-21

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

PROGRAM OF THE DISCIPLINE

УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЯМИ
INNOVATION MANAGEMENT

Спеціальність
Specialty

073 «Менеджмент»
073 «Management»

Рівне – 2018

Робоча програма навчальної дисципліни «Управління інноваціями»
для студентів, які навчаються за спеціальністю 073 «Менеджмент».
Рівне: НУВГП, 2018. 14 с.

Розробник: Щербакова А.С., к.е.н., доцент кафедри менеджменту

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри менеджменту

Протокол від «28 » листопада 2017 року № 4

Завідувач кафедри менеджменту _____ Л.Ф. Кожушко
«28 » листопада 2017 року

Схвалено науково-методичною комісією за спеціальністю
073 «Менеджмент»

Протокол від «6 » грудня 2017 року № 7

Голова науково-методичної комісії _____ Л.Ф. Кожушко

ВСТУП

Програма обов'язкової навчальної дисципліни «Управління інноваціями» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра спеціальності «Менеджмент».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретичні, практичні аспекти управління інноваційною діяльністю підприємства.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна «Управління інноваціями» є складовою частиною циклу професійної підготовки студентів за спеціальністю «Менеджмент». Вивчення курсу передбачає наявність систематичних та ґрунтовних знань із суміжних курсів - «Менеджмент», «Маркетинг», «Економіка підприємства» «Проектний аналіз», а також цілеспрямованої роботи над вивченням спеціальної літератури, активної роботи на лекціях, практичних заняттях та самостійної роботи. Вимоги до знань та умінь визначаються галузевими стандартами вищої освіти України.

Анотація

Дисципліна «Управління інноваціями» направлена на оволодіння теоретичними знаннями з питань організації та управління інноваційною діяльністю підприємства, набуття практичних вмінь і навичок щодо використання концепції інноваційного менеджменту в діяльності підприємства.

Після вивчення дисципліни студент зможе: планувати, організовувати та контролювати інноваційну діяльність підприємства; прогнозувати ефективність інноваційних проектів; формувати портфель інновацій підприємства; використовувати потенціал інноваційних структур для розвитку власного бізнесу.

Ключові слова: інновація, технологія, нововведення, інноваційна стратегія, інноваційна інфраструктура, інноваційна діяльність

Abstract

Discipline "Innovation management" is aimed at mastering the theoretical knowledge on the organization and management of enterprise's innovative activities, acquiring the practical skills of using the concept of innovative management in the enterprise's activities.

After discipline studying the student will be able to: plan, organize and control the innovation activity of enterprise; forecast the efficiency of innovation projects; form a portfolio of enterprise's innovations; use the potential of innovation structures for the own business development.

Key words: innovation, technology, novation, innovation strategy, innovation infrastructure, innovation activity.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 5	Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»	Обов'язкова	
Модулів: 1	Спеціальність: 073 «Менеджмент»	<i>Рік підготовки</i>	
Змістових модулів: 2		4-й	5-й
Загальна кількість годин: 144		<i>Семестри</i>	
		8	9
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 6 CPC – 12		<i>Лекції</i>	
	Національний університет водного господарства та природокористування Рівень вищої освіти – бакалавр	24 год.	2 год.
		<i>Практичні</i>	
		24 год.	6 год.
		<i>Лабораторні</i>	
		–	–
		<i>Самостійна робота</i>	
		96 год.	136 год.
		<i>Вид підсумкового контролю:</i>	
		екзамен	

Примітка

Питома вага кількості годин аудиторних занять, самостійної й індивідуальної роботи у загальній кількості годин становить:

для денної форми навчання – 33,3% до 66,7%;

для заочної форми навчання – 5,6% до 94,4%.

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчальної дисципліни є оволодіння теоретичними знаннями з питань організації та управління інноваційною діяльністю підприємства, набуття практичних вмінь і навичок щодо використання концепції інноваційного менеджменту в діяльності підприємства.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- опанування комплексу знань з інноваційного менеджменту, вивчення основних теоретичних положень дисципліни;
- вироблення практичних навичок творчо вирішувати організаційні та виробничі завдання при впровадженні інновацій на підприємствах;
- формування навичок щодо використання науково-практических методів при вирішенні проблем управління інноваційними процесами та проектами;
- розвиток аналітичного мислення при визначенні основних показників прибутковості інноваційних проектів та прийнятті рішень про оптимальний варіант проекту.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- теоретико-методологічні засади інноваційного менеджменту як механізму ефективного управління інноваціями;
- систему нормативно-правового забезпечення інноваційної діяльності в Україні та її проблеми;
- роль держави в регулюванні інноваційних процесів;
- види інновацій та їх основні характеристики;
- характер інноваційних процесів на різних стадіях життєвого циклу інновації;
- загальні засади організації та здійснення інноваційного менеджменту в зарубіжних країнах;
- основні складові інноваційної інфраструктури;
- показники економічної ефективності інноваційних проектів.

вміти:

- планувати, організовувати та контролювати інноваційну діяльність на підприємстві;
- розробляти інноваційні стратегії;
- розробляти інноваційні організаційні структури та забезпечувати їх розвиток;
- застосовувати механізми управління інноваційними ризиками;
- формувати портфель інновацій підприємства;
- обґрунтовувати управлінські рішення в сфері інноваційної діяльності;
- оцінювати ефективність інноваційних проектів.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади інноваційної діяльності

Тема 1. Концептуальні основи інноваційного менеджменту.

Суть та основні поняття у сфері інноваційного менеджменту. Класифікація новацій, інноваційних процесів, нововведень. Концепції життєвого циклу інновацій. Інноваційна діяльність та інноваційний процес. Особливості прийняття рішень в управлінні інноваціями.

Тема 2. Джерела інноваційних можливостей та сучасні тенденції у сфері інновацій. Джерела інноваційних можливостей. Сучасні тенденції у сфері інновацій.

Тема 3. Державна підтримка інноваційних процесів. Роль держави у забезпеченні інноваційних процесів. Ринкові механізми у галузі наукової та науково-технічної діяльності. Способи державного впливу на ефективність інноваційних процесів. Методи державної підтримки інноваційної діяльності. Податкові пільги, спрямовані на стимулювання інноваційної діяльності.

Тема 4. Інноваційна інфраструктура. Види наукових, проектних та інноваційних організацій. Форми малого інноваційного підприємництва. Інноваційні венчурні фонди. Роль венчурного бізнесу в розвитку інноваційної діяльності. Науково-технічне співробітництво. Форми інтеграції науки і виробництва.

Змістовий модуль 2. Управління інноваційною діяльністю організації

Тема 5. Планування інноваційної діяльності. Місце інноваційних планів в системі планування і стратегічного управління підприємства. Оцінювання інноваційного потенціалу суб'єкта господарювання. Інноваційна політика підприємства. Інноваційні стратегії та вибір стратегічної інноваційної поведінки. Розроблення інноваційних стратегій і програм.

Тема 6. Організування інноваційної діяльності. Організування інноваційної діяльності на підприємстві. Структури інноваційних проектів та основи інноваційного проектування. Патентно-ліцензійна діяльність інноваційних організацій.

Тема 7. Стимулювання і контролінг інновацій. Методи стимулювання інноваційної активності в організаціях. Контролінг інноваційної діяльності.

Тема 8. Основи управління інноваційними проектами. Теоретичні основи проектного менеджменту. Особливості фінансування інноваційних проектів. Основи управління проектами розробки і запровадження нової продукції.

Тема 9. Управління інноваційними ризиками. Види інноваційних ризиків. Методи якісного і кількісного оцінювання інноваційних ризиків. Управління ризиками і ризик-тейкери. Методи мінімізації та ліквідації інноваційних ризиків.

Тема 10. Методи й організація оцінювання результативності інноваційної діяльності підприємства. Види ефектів від інноваційної діяльності. Критерії оцінки результатів інновацій. Методи оцінювання ефективності інноваційних проектів. Економічна ефективність інноваційного проекту.

Тема 11. Організаційно-економічні та правові основи започаткування інноваційного бізнесу. Правові засади започаткування інноваційного бізнесу. Вибір та експертиза бізнес-моделі інноваційного бізнесу. Техніко-економічне обґрунтування нового бізнесу, розробка бізнес-плану інноваційного проекту. Джерела і механізми фінансування інноваційного бізнесу.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	Денна форма навчання		Заочна форма навчання										
	Усього	у тому числі	л	п	лаб	інд	ср	Усього	у тому числі	л	п	лаб	інд
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади інноваційної діяльності

Тема 1. Концептуальні основи інноваційного менеджменту	8	2					6	9	1				8
Тема 2. Джерела інноваційних можливостей та сучасні тенденції у сфері інновацій	12	2	2				8	10					10

Тема 3. Державна підтримка інноваційних процесів	14	2	4			8	12		2		10
Тема 4. Інноваційна інфраструктура	10	2				8	12				12
Змістовий модуль 2. Управління інноваційною діяльністю організації											
Тема 5. Планування інноваційної діяльності	16	4	4			8	11	1	2		10
Тема 6. Організування інноваційної діяльності	12	2	2			8	10				10
Тема 7. Стимулювання і контролінг інновацій	8	2				6	14				12
Тема 8. Основи управління інноваційними проектами	18	2	4		6	6	20			6	12
Тема 9. Управління інноваційними ризиками	12	2	2			8	10				10
Тема 10. Методи й організація оцінювання результативності інноваційної діяльності підприємства	20	2	4		6	6	18	2		6	12
Тема 11. Організаційно-економічні та правові основи започаткування інноваційного бізнесу	14	2	2		6	6	18			6	12
Усього годин	144	24	24		18	78	144	2	6	18	118

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Тема і зміст практичних занять	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	Джерела інноваційних можливостей та сучасні тенденції у сфері інновацій. Сучасні тенденції у сфері інновацій. Семінар-дискусія, обговорення	2	-
2.	Державна підтримка інноваційних процесів. Адміністративні та економічні методи державної підтримки інноваційної діяльності. Семінар-дискусія на тему «Особливості державного регулювання інноваційної діяльності в різних країнах світу». Ситуаційне завдання «Розробка механізмів	4	2

	стимулювання інноваційної діяльності». Управлінські ситуації		
3.	Планування інноваційної діяльності. Інноваційні плани в системі планування і стратегічного управління підприємства. Ситуаційно-розрахункове завдання «Оцінювання інноваційного потенціалу суб'єкта господарювання». Розрахункове завдання «Розробка плану оновлення продукції»	4	2
4.	Організування інноваційної діяльності. Структури інноваційних проектів. Особливості інноваційного проектування. Ситуаційне завдання «Розробка структури інноваційного підприємства»	2	-
5.	Основи управління інноваційними проектами. Особливості фінансування інноваційних проектів. Управління проектами розробки і запровадження нової продукції. Розрахунково-ситуаційне завдання «Порівняльна оцінка і вибір кращого варіанту інноваційного проекту»	4	2
6.	Управління інноваційними ризиками. Виявлення ризиків інноваційного проекту, їх якісний і кількісний аналіз. Розробка заходів щодо мінімізації та уникнення ризиків. Ситуаційні задачі.	2	-
7.	Методи та організація оцінювання результативності інноваційної діяльності підприємства. Виявлення ефектів, що отримуються внаслідок реалізації інноваційного, їх кількісний та якісний аналіз. Розрахунково-ситуаційне завдання «Розрахунок економічної ефективності інноваційного проекту». Розрахункові задачі «Оцінка доцільності освоєння виробництва та використання нової техніки». Управлінські ситуації	4	2
8.	Організаційно-економічні та правові основи започаткування інноваційного бізнесу. Вибір та експертиза бізнес-моделі інноваційного бізнесу. Розробка моделей управління інноваціями в організації. Ситуаційні завдання	2	-
РАЗОМ		24	6

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Самостійна робота студента полягає у поглибленні знань та умінь з усіх тем навчальної дисципліни а також у виконанні

індивідуального завдання, що полягає в розробці проекту започаткування інноваційного бізнесу в м. Рівне. Самостійна робота потребує опрацювання додаткової навчальної літератури, нормативних документів, наукових праць та періодичних ділових видань.

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

12 год. – підготовка до аудиторних занять;

18 год. – підготовка до контрольних заходів;

48 год. – опрацювання окремих тем програми або їх частин, які не викладаються на лекціях.

Розподіл годин самостійної роботи для студентів заочної форми навчання:

3 год. – підготовка до аудиторних занять;

18 год. – підготовка до контрольних заходів;

97 год. – опрацювання окремих тем програми або їх частин, які не викладаються на лекціях.

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Теорії інноваційного розвитку та її сучасні концепції	4	8
2	Інноваційний процес як об'єкт інноваційного менеджменту	4	9
3	Державне регулювання інноваційної діяльності в Україні	4	8
4	Інноваційні організаційні структури інноваційного менеджменту	4	8
5	Класичні помилки в інноваціях	4	8
6	Моделі і етапи інноваційних процесів	4	8
7	Інформаційне забезпечення інноваційного процесу	4	8
8	Державна система науково-технічної інформації в Україні	4	8
9	Мотивація персоналу інноваційної організації	4	8
10	Інноваційні фонди і венчурне підприємство	4	8
11	Комерціалізація нововведень та інноваційні пропозиції	4	8
12	Конкуренція на ринку інновацій	4	8
Разом		48	97

В межах самостійної роботи кожен студент розробляє бізнес-план започаткування інноваційного бізнесу в м. Рівне відповідно до погодженого з викладачем завдання. Орієнтовна трудомісткість завдання складає **18 год.** Підсумком самостійної роботи є підготовка звіту на стандартному папері формату А4. Звіт може бути рукописним або друкованим і виконується українською мовою. Перевірка звіту і захист результатів самостійної роботи відбувається у терміни, погоджені студентом і викладачем.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

В процесі проведення лекційних та практичних занять використовуються такі методи активного навчання: диспути та дискусії; тематичні тести; ділові ігри; ситуаційні завдання, кейс-задачі, комплексні розрахункові завдання тощо.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Оцінювання навчальних досягнень студентів за усіма видами навчальних робіт проводиться за поточним та підсумковим контролем. Поточний контроль теоретичних знань проводиться шляхом застосування комп’ютерного тестування. Перевірка практичних умінь здійснюється під час практичних занять і за результатами виконання самостійної роботи.

Підсумковий контроль проводиться у вигляді письмового екзамену.

9. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності студента при оцінюванні результатів поточного та підсумкового контролів з навчальної дисципліни «Управління інноваціями», є:

- виконання всіх видів навчальної роботи, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих літературних джерелах;

- характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);
- вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.

Оцінювання результатів поточного контролю передбачено у 60-балльній шкалі, а підсумкового контролю – у 40- бальній шкалі.

Критерії оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на практичних, результати самостійної роботи студентів) проводиться у % від кількості балів, виділених на завдання, із заокругленням до цілого числа:

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;

60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Розподіл балів, які отримують студенти денної форми навчання

Поточний контроль										Екзамен	Сума	
Змістовий модуль 1 (20 балів)				Змістовий модуль 2 (40 балів)								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11		
5	5	5	5	5	5	5	6	5	7	7	40	100

T1 – T11 – теми змістових модулів

Оцінювання студентів заочної форми навчання відбувається на підставі виконаного і захищеного індивідуального завдання, виконання завдань на аудиторних заняттях та модульного контролю.

Розподіл балів, які отримують студенти заочної форми навчання

Підготовка індивідуального завдання		Захист індивідуального завдання	Аудиторна робота	Екзамен	Сума
ЗМ 1	ЗМ 2				
10	15	15	20	40	100

Позитивні оцінки виставляються тільки тим студентам, які виконали всі види навчальної роботи, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, і набрали за результатами поточного та підсумкового контролів не менше 60 балів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою
90-100	“відмінно”
82-89	“добре”
74-81	
64-73	“задовільно”
60-63	
35-59	“незадовільно” з можливістю повторного складання
1-34	“незадовільно” з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Конспект лекцій, комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни, нормативні документи, презентаційні матеріали.

11. ЛІТЕРАТУРА Базова

1. Василенко В.О., Шматъко В.Г. Інноваційний менеджмент: Навч. посібник /За ред. В.О.Василенко.-3-те вид., випр. та доп. – К.: ЦНЛ, 2005. – 440 с.
2. Ілляшенко С. М. Інноваційний менеджмент : підручник / С. М. Ілляшенко. – Суми : Університетська книга, 2015. – 334 с.
3. Управління інноваціями : навч. посібник / О.І. Гуторов, Л.І. Михайлова, І.О. Шарко, С.Г. Турчина, О.В. Киричок. – Вид. 2-ге, доп. – Харків: «Діса плюс», 2016. – 266 с.
4. Череп А. В. Інноваційний менеджмент : підручник / Череп А.В., Пуліна Т.В., Череп О.Г. – К.: Кондор, 2014. – 452 с.

Допоміжна

1. Заблоцький Б.Ф. Економіка й організація інноваційної діяльності: Навч. посіб. – Львів:Новий Світ-2000, 2007. – 456с.
2. Інноваційний менеджмент: навч. посібник / Л.І. Михайлова, О.І. Гуторов, С.Г. Турчіна, І.О. Шарко. – Вид. 2 - ге, доп. – Київ: Центр учебової літератури,2015. –234с.
3. Краснокутська Н.В. Інноваційний менеджмент: Навч. посібник. - Київ:КНЕУ, 2003. - 504с.
4. Управління інноваціями. Навч.-метод. посібник / І.І. Стойко /. – Тернопіль, ТНТУ імені Івана Пуллюя, 2016. –200с.
5. Школа І. М. Інноваційний менеджмент : навч. посіб. / І. М. Школа, І. В. Бутирська. – Чернівці : Книги – ХХІ, 2010. – 312 с.

Електронний репозиторій НУВГП

1. Конспект лекцій з дисципліни «Інноваційний розвиток підприємства» для студентів за спеціальностями 8.03050401 «Економіка підприємства» та 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» денної та заочної форм навчання / Солодкий В.О. – Рівне: НУВГП, 2016. – 52 с.
<http://ep3.nuwm.edu.ua/5998/1/06-01-196%281%29.pdf>
2. Менеджмент організації: інтерактивні форми навчання : навч. посіб. / Т.О. Кузнецова, А.С. Щербакова, О.Ю. Судук. – Рівне : НУВГП, 2012. – 373 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ep3.nuwm.edu.ua/2319/>

12. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75) / [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://lib.nuwm.edu.ua/>
2. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>
3. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека (м. Рівне, майдан Короленка, 6) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.libr.rv.ua>
4. Рівненська централізована бібліотечна система (м. Рівне, вул. Київська, 44) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://cbs.rv.ua>
5. Цифровий репозиторій НУВГП / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ep3.nuwm.edu.ua/>